

Co znamená žít v chráněném bytě v Bydlení POHODA?

Chráněné bydlení je pobytová sociální služba pro lidi s mentálním nebo kombinovaným postižením. Člověk tuto službu využívá poté, co s naší organizací podepíše smlouvu o poskytování služby. Předpokladem pro uzavření smlouvy je schválení žádosti o poskytování služby a volná kapacita ve službě. Pohoda má na území Prahy několik chráněných bytů. V chráněném bytě žije několik lidí, za kterými docházejí asistenti. Ti jim pomáhají zvládnout vše, co s bydlením souvisí. Člověk, který se pro chráněné bydlení rozhodne, se musí aktivně zapojit do chodu společné domácnosti a dodržovat stanovená pravidla.

K čemu chráněný byt slouží?

Chráněný byt se stává pro člověka hlavním bydlištěm. Je to příležitost k osamostatnění, například od rodičů, nebo k životu s podporou, která člověku doposud chyběla. Také jde o samostatnější komunitní bydlení pro lidi, kteří žili ve velkých zařízeních sociální péče. Podporu asistenta v chráněném bydlení může člověk využít v péči o sebe, své oblečení, k doprovodům k lékaři, na úřady, v hospodaření se svými financemi i při plánování a trávení volného času. Člověka, který bydlí v chráněném bytě, motivujeme k tomu, aby byl pracovně zapojen v zaměstnání, nebo aby měl na část dne zajištěné jiné aktivity. Samozřejmě to neplatí pro dobu, kdy je nemocný nebo má v práci či jinde volno.

Asistent obvykle přichází do chráněného bytu odpoledne a pomáhá zde až do večerních hodin. V některých chráněných bytech je zajištěna také noční asistence. Obyvatelé ostatních bytů se mohou v případě nenadálých situací na nočního asistenta obracet telefonicky. Vždy vyhodnocujeme, jakou míru podpory každý z našich klientů potřebuje, aby pobyt u nás byl pro něho bezpečný a zároveň podnětný k rozvoji dovedností a větší samostatnosti v bydlení i v životě. Lidé v chráněném bydlení získávají mnoho dovedností, které jim pomáhají v komunikaci s ostatními lidmi, v obhájení svých zájmů, uvědomění si nebezpečí a přemýšlení nad možnostmi, jak se chránit, uvědomit si, co chci a nechci, a umět to sdělit druhým.

Komu je chráněné bydlení v POHODĚ určeno?

Chráněné bydlení nabízíme **dospělým lidem s mentálním nebo kombinovaným postižením ve věku 19 až 80 let**. Člověk, který bydlí v Bydlení POHODA a **překročí věk 80 let**, zde může i nadále bydlet, pokud jeho psychický nebo fyzický stav nevyžaduje soustavnou nebo specializovanou ve zdravotnickém zařízení. Protože se zaměřujeme na tuto cílovou skupinu a čerpáme na její podporu prostředky z veřejných zdrojů, potřebujeme od žadatele o službu potvrdit, že je člověkem s mentálním postižením. Součástí žádosti o službu je *Vyjádření lékaře*, který tuto skutečnost musí potvrdit. Mentální postižení je medicínsky označováno jako F 70 až F 79.

Kombinovaným postižením je myšleno **vždy mentální postižení** v kombinaci s jiným typem postižení. Např. psychickými či psychiatrickými obtížemi, tělesným či smyslovým postižením.

Bydlení POHODA **není určeno** lidem s organickým poškozením mozku získaným v dospělosti (např. po úrazu, mozkové mrtvici atd.) a lidem s demencí. Není určeno ani lidem, u kterých převládá duševní onemocnění nebo se léčí ze závislosti. Pro práci s těmito cílovými skupinami nemáme potřebnou odbornost. Nejsme odborně, ani uzpůsobením prostor připraveni na lidi, u nichž je mentální postižení kombinované s úplnou ztrátou zraku či sluchu. V tuto chvíli bohužel nejsou naše chráněné byty bezbariérové.

Jsem člověk s mentálním postižením, ale mám také psychiatrické onemocnění. Mohu bydlet v chráněném bytě v Bydlení POHODA?

Ano, je to možné. Vždy by ale mělo **převažovat mentální postižení nad duševním onemocněním**, nikoli naopak (tedy převažující psychiatrická diagnóza a lehké mentální postižení). Záleží také samozřejmě na rozsahu a závažnosti psychiatrických obtíží a na tom, jak by ovlivňovaly život ostatních obyvatel a vzájemné soužití v bytě. Pokud psychiatrické problémy člověku brání soužití s dalšími lidmi v domácnosti, jsou ohrožením pro něho samotného, ostatní obyvatele bytu nebo pracovníky, nemůžeme jej do služby přijmout nebo ve službě pokračovat. K ukončení služby přistupujeme například tehdy, když uživatel ostatní lidi omezuje či ohrožuje neuzítváním lékařem předepsaných léků, kombinováním užívání léků s alkoholem, nebo jeho zdravotní stav vyžaduje hospitalizaci, má sebevražedné myšlenky či se chová agresivně vůči druhým. V případě psychiatrických či

neurologických obtíží vyžadujeme vyjádření lékaře, zda žadatel je schopen užívat naši sociální službu komunitního typu. Každou žádost o poskytování služby vždy posuzujeme individuálně.

Jsem člověk s mentálním postižením, ale mám k tomu ještě těžší tělesné nebo smyslové postižení. Můžu bydlet v chráněném bytě v Pohodě?

Ano, můžete podat žádost o poskytování chráněného bydlení s povinnou přílohou *Vyjádření lékaře*. U každého zájemce následně posuzujeme, v jakém rozsahu potřebuje podporu, jaké jsou jeho možnosti zapojit se do chodu domácnosti, zda jsme schopni zajistit odpovídající podporu z hlediska odbornosti, kapacity a zázemí služby a dalších specifických požadavků, které daný typ postižení vyžaduje.

Jak bylo již uvedeno výše, naše chráněné byty nejsou uzpůsobené pro lidi pohybující se na vozíku a nejsme schopni zajistit odpovídající a odbornou podporu lidem s úplnou ztrátou zraku či sluchu.

Jaký je rozdíl mezi službou chráněné bydlení a podpora samostatného bydlení?

Chráněné bydlení je pobytová sociální služba. Předpokladem pro její poskytování je, že se žadatel přestěhuje do chráněného bytu a zapojuje se do chodu domácnosti. Zapojením do chodu domácnosti si osvojuje, zlepšuje nebo udržuje dovednosti, které potřebuje pro samostatnější bydlení a život. Takto poskytujeme službu chráněné bydlení v organizaci POHODA. Naopak podpora samostatného bydlení je ambulantní nebo terénní službou. Uživatel bydlí ve vlastním bydlení a využívá terénní asistence, nebo dochází do nějaké organizace v domluvený čas a zde trénuje dovednosti.

Mám podanou žádost o chráněné bydlení, ale bojím se, jestli mi takové bydlení bude vyhovovat, nebo jestli to v chráněném bydlení zvládnu.

S každým uživatelem uzavíráme nejprve smlouvu o poskytování služby na maximální dobu 1 měsíce. Tento **krátkodobý pobyt**, tzv. zkušební, slouží k tomu, aby si člověk s mentálním postižením vyzkoušel, jak chráněné bydlení funguje, jaké činnosti se v domácnosti dělají a jak funguje podpora asistenta. Po zkušebním pobytu si uživatel vyhodnotí, zda mu Bydlení POHODA vyhovuje, zda mu vyhovují spolubydlíci v chráněném bytě a zda chce pokračovat v dlouhodobém pobytu.

Zkušební pobyt slouží také nám k tomu, abychom společně vyhodnotili, jakou podporu daný člověk potřebuje a zda se mezi ostatním obyvateli bytu cítí dobře.

Které domácí práce musím umět, když chci bydlet v Bydlení POHODA?

Při posuzování žádosti o poskytování chráněného bydlení **nehraje roli**, jaké domácí práce a v jaké míře žadatel zvládá. Obyvatelé bytu využívají při domácích pracích podporu asistenta v míře, kterou potřebují. Důležitá je motivace zapojit se.

Např. jeden uživatel chodí nakoupit sám a zvládne i placení nákupu, ale potřebuje pomoc se sepsáním seznamu, jiný uživatel vybere zboží v obchodě sám, ale potřebuje asistenci při placení nákupu, další uživatel potřebuje asistenci jak při výběru zboží, tak při placení.

Podobně je to např. s praním. Některý uživatel potřebuje pomoc v tom, aby si uvědomil, že je čas vyprat si prádlo, jiný uživatel potřebuje podporu při roztrídění prádla, ale sám zvládne odměřit prací prostředek a zvolit program praní. Uživatel, který zatím tyto dovednosti nemá, se s jednotlivými kroky seznamuje spolu s asistentem.

Stejně je to u přípravy jídla. Uživatel může umět vařit jednoduchá jídla samostatně, nebo s podporou asistenta v jednotlivých krocích.